

Vragen en antwoorden Deelnemersbijeenkomst Pensioenfonds Capgemini d.d. 19-11-2013

Heeft het pensioenbestuur een idee of gevoel hoe hoog de dekkingsgraad zal zijn aan het einde van het jaar?

Het veranderen van de rente in de laatste twee maanden van 2013 is allesbepalend voor de dekkingsgraad. Deze is op het ogenblik licht aan het dalen. Maar door de methodiek die gebruikt wordt om de dekkingsgraad te bepalen heeft dat geen groot negatief effect op de dekkingsgraad (of kan zelfs positief uitwerken!). Echter als op het eind van het jaar de rente stijgt ten opzichte van de rentestand nu dan heeft dat een groter negatief effect op de dekkingsgraad ultimo 2013. De verwachting is daarom dat de dekkingsgraad eind van het jaar lager zal zijn dan eind oktober, maar hoeveel lager daar heeft het bestuur geen idee van.

Wat is het rentebeleid van het pensioenfonds?

Op dit moment is de rente voor 50% afgedekt. Dit doen we voor een belangrijk deel met swaps. De rente lijkt nu historisch gezien laag. Als we de rente voor minder dan 50% gaan afdekken, lopen we meer risico. De rente zou misschien toch nog verder kunnen dalen. Een hoger risico nemen (via een verdere verlaging van de renteafdekking) met de bedoeling meer rendement proberen te halen is op dit moment niet toegestaan door de Nederlandsche Bank (DNB) omdat het fonds zich nog steeds in een herstelsituatie bevindt. De verwachting is overigens dat de rente de komende 6 maanden nog niet echt gaat stijgen. Onafhankelijk van de eisen van DNB maakt het bestuur ook zelf een afweging van het risico dat het fonds kan lopen op dit gebied en ook als de eis van en ook als DNB deze eis zou hanteren, zou het fonds heel voorzichtig zijn met het verlagen van de risico afdekking. Er kan altijd wat gebeuren waardoor de rente nog gaat dalen.

Hoeveel procent van de beleggingen heeft het fonds in staatsobligaties? Mijn overtuiging is dat deze een keer gaan klappen (zeepbel)

We beleggen voor ongeveer 50% in Europese staatsleningen met rating AA/AAA.

Welke zijn de adviespartners voor het pensioenbestuur?

Het beheer van het belegd vermogen is uitbesteed aan ING ICS. Het vermogensbeheer wordt uitgevoerd conform door het bestuur opgestelde Beleggingsrichtlijnen. Deze richtlijnen zijn afgeleid van het strategisch beleggingsbeleid. Bij het vaststellen van het beleggingsbeleid wordt het bestuur ondersteund door Towers Watson. De vermogensbeheerder (ING ICS) selecteert de partijen die het vermogen het beste kunnen beleggen. ING ICS rapporteert ieder kwartaal over de resultaten.

Ligt de tracking error binnen de bandbreedte van DNB?

De tracking error is een maatstaf voor de volatiliteit van de dekkingsgraad. Voor het bestuur is dit een van de maatstaven om het risicoprofiel van haar beleggingsbeleid te beoordelen. DNB kijkt hier vooral op een andere manier naar: het Vereiste Eigen

Vermogen (VEV). Indien een pensioenfonds beschikt over minimaal het VEV, dan wordt de kans klein geacht (minder dan 2,5%) dat het pensioenfonds dit VEV binnen een jaar kwijt is.

Wat wordt de pensioenregeling voor 2015?

Door sociale partners en het pensioenfonds is een transitieprojectteam opgestart. Dit team houdt zich bezig met de pensioenregeling voor 2015. Het is nog onduidelijk wat de wetgeving gaat worden. Er is daarom nog niets bekend over de regeling van 2015.

Per 1 januari 2014 moet toch ook al iets aangepast worden?

Met dit onderwerp zijn op dit moment de sociale partners (werkgever en Centrale Ondernemingsraad) nog bezig.

Risicobereidheids onderzoek.

- **Kan het volledige rapport ter beschikking gesteld worden?**

Dit rapport is inmiddels op de website gepubliceerd. <LINK>

- **Waarop is gebaseerd dat mensen kortingen (lager pensioen) kunnen opvangen(een van de vragen in het onderzoek)?**

De mensen hebben zelf aangegeven of ze een lager pensioen kunnen ontvangen.

- **Capgemini pensioen maakt het grootste deel uit van het pensioeninkomen. Zolang werken mensen toch niet bij Capgemini.**

Nogmaals dit zijn antwoorden gegeven door individuen. Waarop dit gebaseerd is, weet het fonds dus niet. Overigens kan een werknemer bij zijn indiensttreding het pensioen van elders hebben overgedragen naar het pensioenfonds van Capgemini.

Hoe is de belangen afweging geweest met betrekking tot korting tussen jongeren en gepensioneerden?

Het bestuur heeft eind 2012 en begin 2013 uitgebreid stil gestaan bij deze belangenafweging. Deze is ook toegelicht aan de deelnemers in de bijeenkomsten op 20 november 2012 en 13 maart 2013 en in de brieven aan alle betrokkenen. Het bestuur acht haar besluit evenwichtig voor alle groepen. DNB heeft dit ook vooraf getoetst. Dat neemt niet weg dat er onrust kan ontstaan bij bijvoorbeeld de pensioengerechtigden. In dat verband is er recent een bijeenkomst geweest met een aantal verontruste deelnemers juist over de korting. Het bleek dat de uitkomst hiervan zeer divers was. Sommigen waren het mee eens en anderen oneens. Wel begreep iedereen de bewegingen van het Bestuur.

Er worden steeds hoger eisen gesteld aan de deskundigheid van pensioenbestuurders. Dan moet er toch vroegtijdig geworven worden?

Dit klopt. Het pensioenbestuur start hiermee 6 maanden voordat een nieuwe bestuurde aan de slag mag.

Hoe hoog zijn de kosten van het pensioenfonds?

In 2010 waren deze € 1,1 miljoen. In 2012 € 1,2 miljoen en de verwachting is 2013 € 1,3 miljoen. De verhoging in 2013 is voor een groot deel veroorzaakt door de opleidingskosten voor nieuwe bestuursleden en software aanpassingen voor de korting begin 2013. De kosten van vermogensbeheer zijn hierin echter niet begrepen. Die worden ten laste van het rendement gebracht.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot pensioenleeftijd 67?

Nu hanteert het fonds een pensioen richtleeftijd van 65 jaar. In 2015 moet dit 67 jaar worden. Overigens kun je bij Capgemini in dienst blijven tot je AOW leeftijd (dus niet 65). Het pensioen wordt dan actuarieel herrekend.

Suggestie: Geef aan sociale partners mee dat indexatie al jaren uitgebleven is. Langdurig niet indexeren vormt een groter gevaar voor de uiteindelijke pensioenuitkering.

Het bestuur beseft dat langdurig niet indexeren een grote impact heeft op je pensioen. Helaas liet de financiële positie van het pensioenfonds niet toe om wel te indexeren.

Is de mogelijkheid onderzocht om te fuseren met andere pensioenfonds met het idee het vermogensbeheer samen te voegen, lees goedkoper te maken?

Dit wordt uiteraard regelmatig onderzocht, maar biedt tot op heden nog geen extra voordelen. Overigens zit het vermogensbeheer van ons fonds niet voor niets bij grote vermogensbeheerders. Deze beleggen namelijk collectief voor meerdere andere instituties waaronder een aantal pensioenfonds. Een flinke kostenbesparing bij vermogensbeheer wordt daarom niet verwacht.

Zijn de kosten van het pensioenfonds niet erg hoog?

Er wordt altijd omgerekend wat de kosten per deelnemer zijn. Voor Capgemini waren de kosten in 2011 € 200 per deelnemer per jaar. Bij andere fondsen van vergelijkbare omvang ligt dit gemiddeld op € 275. In 2012 zijn de kosten gestegen naar € 244 per deelnemer per jaar. Dit komt door de Reorganisatie waardoor de kosten over een kleinere groep deelnemers worden verdeeld.

Hoeveel deelnemers heeft het fonds?

Het aantal pensioentrekkers is ongeveer 400 , waarvan ongeveer 250 65 plus. Het aantal actieve deelnemers is ongeveer 4600 (gedaald van 6.000 in 2009). Het aantal slapers is 6.000.

Worden de slides ook op de website geplaatst?

[De slides](#) zullen ook op de website van het pensioenfonds worden gepubliceerd.